

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Нагорна Ю. А., студентка 5 курсу, гр. ІЕсп-14

Київського національного університету технологій та дизайну

Янковець Т. М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства

Київського національного університету технологій та дизайну

Питання розвитку вітчизняних підприємств легкої промисловості як необхідної складової розвитку економіки України є досить складним, оскільки більшість з них є збитковими або знаходяться на межі рентабельності. Основними причинами, які перешкоджають розвитку досліджуваних підприємств є: висока частка імпортованих товарів, якість яких часто не відповідає міжнародним стандартам; низький рівень захисту вітчизняного товаровиробника з боку держави; несприятливий інвестиційний клімат в країні, нестача інвестиційних ресурсів; недостатність фінансування науково-дослідних робіт; низький рівень завантаження виробничих потужностей; фізичне та моральне зношення обладнання, необхідність його модернізації та технічного покращення; нестача оборотних коштів; дефіцит стратегічно важливих для галузі видів сировини та висока ціна імпортової сировини; високий рівень витрат на енергоносії; відсутність у значної частини підприємств ефективної системи стратегічного ринкового управління.

Аналіз статистичних даних дає можливість простежити тенденції розвитку виробничої діяльності підприємств легкої промисловості за останні роки. Динаміка темпів розвитку обсягів виробництва продукції підприємств легкої промисловості за видами промислової діяльності у 2009-2013 рр. (табл. 1) відображає процеси нестабільності.

Таблиця 1

Темпи розвитку обсягів виробництва продукції підприємств легкої промисловості, у % [1]

Види промислової діяльності у легкій промисловості	Роки				
	2009	2010	2011	2012	2013
Текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	72,0	109,5	107,6	93,4	94,2
Текстильне виробництво	72,6	116,9	115,3	104,9	93,6
Виробництво одягу, виробництво хутра та виробів з хутра	71,6	104,7	105,5	91,7	95,2
Виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	84,1	106,6	105,3	85,9	92,6
Виробництво шкіри	66,0	94,6	97,6	82,6	115,4
Виробництво взуття	90,2	119,6	105,1	88,0	82,6

Відповідно до даних табл. 1, у 2010 році спостерігається різке підвищення виробничої діяльності підприємств легкої промисловості порівняно з попереднім

періодом, проте починаючи з 2011 темпи росту щорічно спадають. Виключенням є підвищення у 2013 році темпів росту виробництва шкіри.

Легка промисловість є однією з найважливіших серед галузей виробництва непродовольчих товарів. Продукція підприємств легкої промисловості йде на задоволення потреб населення, забезпечуючи його тканинами, одягом, взуттям та іншими предметами споживання, а також використовується в інших галузях промисловості у вигляді сировини і допоміжних матеріалів (у харчовій, машинобудуванні та інших). Найбільш тісні зв'язки вона має із сільським господарством і хімічною промисловістю – основними постачальниками сировини для галузі, також з машинобудуванням [2]. Тому для подолання кризи на підприємствах легкої промисловості Україні необхідно провести ряд реформ у тому числі й у суміжних видах промислової діяльності.

Відповідно до проекту «Концепція загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України на період до 2020 року» передбачається комплексне розв'язання проблемних питань функціонування промислового сектору економіки України шляхом розроблення організаційно-економічного механізму та залучення ресурсів для реалізації завдань структурно-технологічної модернізації вітчизняної промисловості у напрямі збільшення частки високотехнологічних видів діяльності в обсягах виробництва та експорту, задоволення потреб внутрішнього ринку у продукції власного виробництва, зростання зайнятості та підвищення завдяки цьому добробуту населення.

Передбачаються такі основні шляхи розв'язання зазначених проблем на підприємствах легкої промисловості та суміжних видів промислової діяльності в Україні:

- визначення національних пріоритетів у промисловості шляхом забезпечення взаємоузгодженості параметрів промислової політики з видами державної політики: бюджетною, податковою, митною;
- накопичення та подальше використання у виробництві науково-технологічного, ресурсного та інтелектуального потенціалу;
- створення умов для проведення інноваційно-технологічної модернізації виробництва із збільшенням промислових виробництв новітніх технологічних укладів з поглибленою переробкою та випуском інноваційної продукції кінцевого споживання;
- активізація виробничої і фінансової кооперації із зарубіжними країнами на прийнятних для України умовах;
- оптимізація структури промислового виробництва з посиленням ролі внутрішнього ринку і прискореним розвитком видів діяльності, здатних забезпечити імпортозаміщення та приріст експорту в конкурентоспроможних секторах економіки;
- визначення та законодавче закріплення чіткого порядку фінансування (співфінансування) кластерів, пріоритетних проектів, а також прозорого розподілу за результатами діяльності прибутку та активів;
- реалізація енергозберігаючої моделі розвитку з розширенням використання нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії, диверсифікацією

енергопостачання та формуванням ефективної структури енергогенеруючих потужностей у промисловому виробництві; зменшення рівня енергоємності виробництва;

– приведення системи технічного регулювання у відповідність з міжнародними стандартами стосовно якості продукції, екологічних вимог до продукції та технологічного процесу її виробництва, охорони праці, техніки безпеки;

– упровадження екологічно ефективних методів організації виробництва, принципів корпоративної соціальної відповідальності з метою зменшення обсягів викидів і скидів, мінімізації утворення відходів та комплексного використання матеріально-сировинних ресурсів, у тому числі вторинних;

– розвиток технологій промислового виробництва, що унеможливають або зменшують обсяг використання екологічно небезпечних хімічних речовин та їх сполук;

– здійснення заходів, спрямованих на вдосконалення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з вищою освітою, кваліфікованих робітників, професійного розвитку працівників промисловості [3].

Незважаючи на ряд проблем, що пов'язані з розвитком підприємств легкої промисловості України, її варто розглядати як перспективний вид промислової діяльності. Це можливо завдяки інноваційно-технологічній модернізації виробництва, зменшенню рівня енергоємності виробництва, активізації виробничої і фінансової кооперації із зарубіжними країнами, удосконаленню законодавчої бази.

Література

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: www.ukrstat.gov.ua.

2. Боршан О. Проблеми розвитку легкої промисловості в Україні : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conf-cv.at.ua/forum/95>.

3. Концепція проекту Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/603-2013-p#n10>.